

Naročnino in naznanila sprejema upravnništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

O socijalnih demokratih.

(Iz Mirna.)

Torej to so vzroki, zakaj nismo mogli tudi pri najboljši volji nikdar se ogreti za vašo demokratična brezverska načela, ne pa kakor vi pravite, da nas radi nezasišlanega obrekovanja bojkotirate. Saj mi nismo še nikdar se tako javno izpovedali, kakor tukaj na tem mestu, kar bi pa bili lahko storili, posebno lansko leto. Nikar ne mislite, da smo pozabili na vzor-predsednika dunajske podružnice v Gorici **Majerja** — — —, sicer pa vse o priliki. Še nekaj, kar nam tudi ne ugaja namreč: Obligatorično naročanje „Rdečega Praporja“. Tudi to o priliki. Dalje o vporabi tedenskih prispevkov, in več taci „malenkosti“.

Za zdaj pa še izjavljamo, da mi se vašega bojkota nič ne bojimo, in ta pogum nam daje trdno prepričanje, da smo prav storili, ker smo se od vas ločili. Spoznali smo, da vaše fraze, da vi ne greste zoper vero, so le pesek v oči. Kje pa je manj vere, kakor pri vas? Spoznali smo dalje, in to na vas samih, da kjer vere ni, se tudi prava medsebojna ljubezen ne širi, pač pa nasprotno, in kjer ljubezni ni, tam je poleg duševnega tudi telesno blagostanje izključeno.

Mi smo sicer prvi, kateri smo vas javno zapustili, nikar pa ne misliti, da zadnji. Čeravno se pred svetom ponášate in bahate, da vaša organizacija nima para med njenimi vrstnicami, vam mi povemo, da ravno vaša organizacija nosi uže dolgo kal smrti v sebi, to pa po vaši krivdi, ker vse skupaj je le prisiljeno. Mi vemo, da je med vami še veliko število taci sodrugov, in nič ne bomo lagali, če rečemo: večina jih je, ki komaj čakajo otresti se vašega nasilja. Mogoče porečete: zakaj pa ne odstopijo, ako so v večini, saj potem lahko oni nas strahujejo! Ali temu ni tako. Ona večina obstoji iz

bolj mirnih in priprostitih delavcev, katere vi vedno preupijate in ostrašite, češ, ako izstopite, ne dobite več dela nikjer, vas bojkotiramo i. t. d.

Slednjic izjavljamo še, da mi nismo proti strokovni organizaciji, katere naj brani delavce pred izkoriščanjem. Mi smo le proti načelom, na katerih sloni vaša strok. organizacija. Mi smo prepričani, da je strok. organizacija potrebna, posebno v Nabrežini, ker ako se dobe drugod brezvestni delodajalci, se dobe gotovo tudi v Nabrežini. Mi smo za strokovno organizacijo, ali takšno, katere ne bo imela vero za privatno stvar, ali prav za prav po vašem, za neumnost. Mi smo prepričani, da dober socijalist zamore biti le dober kristjan, toda ne kristjan le po imenu, temveč kristjan, kateri izpolnjuje zapovedi, katere je Kristus učil in po Njem Njegova cerkev. Saj socijalno vprašanje je bilo najbolj rešeno v prvih časih krščanstva, torej nazaj k prvotnemu krščanstvu!

D o s t a v e k . — Bojkotirani smo le delavci na prvem mestu navedeni. Toda to niso vsi mirni klesarji. Par skoz in skoz rdečih dela še v Nabrežini, par jih je v Dolu in nekaj nad dva para v Mirnu pri Mozetiču in družbi; kar jih je več, so iz Sovodnej in iz Št. Andreža. Mimogrede bodi omenjeno, da delavnica Mozetiča in tovarišev je tudi rdeča kakor jabolko, znotraj gnjila. Ona delavnica, mislimo, da nima para na svetu. I nu, zakaj pa? Psssst, so tudi gospodarji po večini rdeči! Torej sporazumljenje med njimi in delavci vzorno, kaj? Kakor med psi in mačkami!

No, naj vendar enkrat končamo. Upamo, da smo pojasnili ves naš položaj. Demokratje so nas v svoji rdeči jezi zakleli na črne v delavnico g. A. Budina, od koder se ne moremo ganiti. V slučaju, ako bi pri Budinu zmanjkalo dela, ne dobimo nikjer več dela, ne v Gorici ne v Št. Andrežu, ne v Dolu, najmanj pa v Na-

brežini. Torej dolžnost je naših prijateljev in somišljenkov, da nas podpirajo vsaj s tem, da klesarska dela naročajo pri nas, za kar opozarjamo na oglas g. A. Budina. Upamo, da nam ne bode toliko gorje, kakor nam žugajo „rdečkarji“, ker ne želijo drugzega, kakor da bi pri našem gospodarju A. Budinu dela zmanjkalo, potem da bi nas prijeli v svojo krepelje (oblast). Torej se topla priporočamo našim prijateljem radi dela.

(Konec.)

Rusko-japonska vojska.

Ako je kaj resničnega na zadnjih poročilih, došlih z bojišča, začeli so zadnje dni hudi in mogoče tudi važnejši boji na severu, kakor tudi na jugu, namreč pred Port Arturom. Angleški list „Daily Mail“ poroča dne 30. m. m.: V soboto zjutraj so Japonci napadli južno rusko vojsko. Bitka se je pričela s streljanjem iz težkih topov. Podpirana po artileriji, je japonska pehota začela napredovati ter streljati na Ruse zaporedoma. Japonci so prodirali naprej do 11. ure. Potem pa so se za nekaj časa ustavili. Potem pa so zopet z vso silo ponovili napad. O izidu te bitke ni še nič znanega. Seveda se japonski angleški list nadeja, da so se morali Rusi umakniti v Hajčeng.

Iz Londona se poroča, da je Kuropatkin postavil dve svoji diviziji ob cesti na vzhodni strani od Liaojanga, na cesti namreč, ki pelje od Hajčenga proti Anteliugu. Na cesti pa proti Tangajangu, kjer se nahaja generalni stan, in na oni proti Anojingu pa se nahajajo rezervne vojne čete. One čete pa, ki so se umaknile iz Sihojena, zbrale so se sedaj pri Kuropatkinu. Mnogi so mnenja, da bo Kuropatkin zbral svoje čete okolo Antontiena, ker se mu Hajčeng ne zdi primeren za bojevanje.

Sueški prekop, severno ameriška Pacific-železnica in sedaj sibirski železnica, ti trije faktorji so neizmerne važnosti za svetovni promet. Pot v vzhodno Azijo je sedaj za polovico krajši in tudi prijetnejši. Po najnovejši statistiki se rabi iz Londona v Šanghai (Kitajsko) skozi Sibirijo 17 dni, v Honkong (Kitajsko) 20 dni, v Jokohama (Japonsko) 18 dni. Skozi Sues (v Šanghai) 28 dni, v Honkong 25 dni, v Jokohama 34 dni. Skozi Ameriko v Šanghai 31 dni, v Honkong 23 dni, v Jokohama 25 dni.

Pomisliti pa moramo, da je sibirski proga za sedaj samo enotirna in tudi podlaga, na kateri leže šine, še ni utrjena, torej ne smejo vlaki še hitro voziti. Ko bo pa vse v redu, tedaj bo rabil moderno konstruiran brzovlak komaj polovico sedanjega časa. Ni čuda torej, da se je skoraj ves poštni in osebni promet med Evropo in vzhodno Azijo takoj poprijel te nove poti. Sedaj v vojskinem času seveda služi sibirski železnica edino le vojaškim potrebam. Pa tudi cene so čudovito nizke, namreč iz Moskve v Vladivostok v I. razredu s hrano 300 kron, v II. razredu s hrano 150 kron, v III. razredu brez hrane 65 kron. To posnamemo po poročilih dveh misijonarjev, Francoza P. Ferrie in Belgijca P. E. Verkyen, ki sta to potovanje spisala.

Iz Berolina v Moskvo. Ob 7-12 zvečer se je odpeljal P. Verkyen iz Bero-

li. Iz Tokija prihaja prvo uradno poročilo, da je bilo ubitih v bojih, ki so se bili v terek pred Port Arturom, pet japonskih častnikov, 41 pa da jih je bilo ranjenih.

V Čifu je došla dne 30. m. m. iz Port Artura neka djunka. Oni, ki so se pripeljali na nji, so pripovedovali, da je divjal v pondeljek, v terek in sredo z morske strani kakor tudi na kopnem hud boj. Smešno je in bi rekli že otročje, kar uganjajo že od prvega začetka vojske pa do sedaj angleški listi s Port Arturom.

Neprenehoma napovedujejo in določujejo z vso gotovostjo dan, ko pade Port Artur. Tako pišejo zdaj o večjih stvah, ki so se vršile te dni med Nemci in Angleži, stanujočimi v Čifu. Nemci so baje stavili, da Port Artur niti v desetih mesecih na pade. Angleži se stavo vsprejeli ter pričakujejo z vso gotovostjo od dne do dne padca. V Tokiju pa pijejo že na račun medvedove kože, in japonski listi pišejo že o pogojih, katere bo postavila Japonska Rusom po padcu Port Artura.

Japonski listi neizrečeno vzdihujejo in postajajo vedno bolj nestrpni, ker se Kitajci nočejo ganiti ter začeti boja proti Rusom. Ti listi si izmislijo vsako toliko časa kako vest o oboroževanju Kitajcev. Zadnje dni so si izmislili bajko, da se bodo Kitajci najprej oblekli po nemškem vojaškem uzorcju, si odrezali „cofe“ ter potem napadli Ruse.

Glasovi o velikanskem porazu, katerega so doživeli Rusi pri Dačičavu, so kmalu potihnili in zdaj so japonski listi sami, ki priznavajo, da so v bojih pri Dačičavu Japonci imeli veliko večje izgube nego pa Rusi. Zdaj poročajo namreč nekateri listi, da so Japonci izgubili pri Dačičavu nad 10.000 mož.

General Saharov je odposlal v soboto generalnemu štabu uradno brzojavko, s katero postavlja na laž vsa

lina ter dospel ob 1. drugega dne v Alexandrovo na ruski mej. Tu je carinska postaja. Uradniki neizprosno preiščejo vse kovčke in prtljago. Od Alexandrova do Moskve teče železnica skoraj vedno po enoličnej ravnini, le poredkoma skozi temne gozde. Po ravnini je zelo veliko mlinov na veter, ki imajo po šest lopat, skoraj na vsakem gričku je takšen mlin. Vasi so tukaj redke in zelo oddaljene med seboj. Polje je precej dobro obdelano, ali vseeno se zdi ljudstvo zelo ubožno. Koče so nizke in zanemarjene. Ali to ne brani ljudstvu, da je veselo in zadovoljno, to priča petje in ples, ktereга potniki lahko opazujejo iz železničnih vozov. Kar pa zelo karakterizuje rusko ljudstvo in deželo, to je globoka religioznost. Vsaka vasica ima svojo cerkev s pokopališčem. Povsod vidimo križe in svete podobe. Na postaji Dorogobuski videl je P. Verkyen, kako so se vsi potniki brez izjeme pred čakalnico pobožno prekrizali. V čakalnici je bila namreč lepa in velika podoba kraljujočega Kristusa s knjigo razodenja v roki. Pod podobo je bil napis: „Jaz sem začetek in konec“. Pred podobo sta bila dva velikanska bronasta svečnika in pušica za milodare. Mnogi so poklekli in molili, drugi pa so se spoštljivo vedli in molčali. In to v čakalnici. A takih prizorov je na postajah sibirski železnice vse polno. Tako P. Verkyen. (Dalje prih.)

LISTEK.

Cvetje z vrtov večnih višav.

Nabral: dr. Andrej Pavlica.

Trnov grm.

Drevesa so šla mazilit si kralja ...
Sodniki 9, 8.

Ko drevesa nekoč kralja so volila,
oljki zlahtni prvi so se poklonila:

„Pridi, oljka, in kraljevsko čast prevzemi,
modro in pravično gospoduj nad vsémi!“

Odgovarja oljka, da je nemogoče,
ker da olja mastnega pustiti noče,

saj ljudje ga rabijo, celo bogovi*),
kdo bi odpovedal službi se njihovi?

In drevesa smokvi nesla so poklone,
v drugič čast ponujala kraljeve krone:

„Pridi, smokva, in kraljevsko čast prevzemi,
modro in pravično gospoduj nad vsémi!“

A i smokva pravi, da je nemogoče,
ker sadu presladkega pustiti noče.

Zopet so drevesa se posvetovala
pa so vinski zlahtni trtici dejala:

*) Olje so darovali v čast malikom, pa je določil pravi Bog, Jezus Kristus, tudi za sv. sakramente.

„Pridi, trtica, kraljevsko čast prevzemi,
modro in pravično gospoduj nad vsémi!“

Pa je bilo trtici še manj mogoče.
Ona vinca svojega pustiti noče,

saj ljudje veseli z njim so in bogovi*),
kdo bi odpovedal službi se njihovi?

In drevesa trnov grm so zaprosila,
njemu zdaj kraljevo žezlo ponudila:

„Pridi, dragi, in kraljevsko čast prevzemi,
modro in pravično gospodaj nad vsémi!“

Trn se brž odzove in kot kralj izbrani
glasno svoj ukaz drevesom vsem naznani:

„Če za kralja ste izbrali me resnično,
v moji senci stojte trdno, nepremično!“

Kdor bi pa ne htel se z lepa pokoriti,
vanj iz grma šini ogenj moj strditi!**)“

In zatrepetali so pred njim gozdovi,
v strahu se podvrgli volji so njegovi ...

Nekaj o sibirski železnici.

Z otvorjenjem sibirski železnice
odprla se je nova pot na daljni vzhod.

*) Vino so darovali malikom, pa tudi pravemu Bogu v starem zakonu. V novem zakonu se vino daruje pri sv. maši.

**) Ako se vname trnov grm, zažene se ogenj srdito in požge drevesa.

uradna japonska poročila o japonskih zmagah pri Dačičavu. General Saharov pravi, da ni prišlo do poludne istega dne do nikake spremembe na fronti mandžurske ruske vojske. Močne japonske vojske čete se zbirajo pred južnim delom naše armade. General Saharov pravi nadalje v svoji brzovjavi: General Oku je, kakor je poročalo japonsko poslaništvo v Londonu, odposlal v Tokio poročilo, vsled katerega bi bilo stalo dne 24. julija pet divizij naših vojnih čet s 100 topovi nasproti Japoncem pri Dačičavu, in da so se Japonci, pregnavši nas ponovno, polastili naših pozicij pri Dačičavu. V resnici pa so se teh bojev udeležili le manjši naši vojni oddelki. Mi smo zasedli neke pozicije pri Dačičavu le iz namena, da bi sovražnika zadrževali, nikakor pa ne iz namena, da bi je hoteli braniti na vsi moči. Istotako ni res, da bi bili mi iste pozicije utrdili. Sovražnik nas je sicer večkrat napadel, a konečno je moral opustiti svoje napade. Zapustili pa smo potem pozicije sami, ne da bi nas sovražnik k temu prisilil, pač pa je bil sovražnik jako preseneten zaradi tega.

"Berliner Tageblatt" poroča iz Peterburga: Ruski dopisniki na bojišču pravijo, da bo pri Hajčenu večja bitka, ter so mnenja, da se Rusi ne bodo več umikali, ampak pričakovali Japonce pri Hajčenu.

"Novoje Vremja" piše: V 5 do 6 mesecih Japonci niso mogli, ako so tudi hoteli vojsko zaključiti kakor hitro mogoče, prodreti niti 200 verst (?), ki dele Ljaojan od reke Jalu. Japonci so prodrli komaj eno vrsto na dan. Ni li to uspeh za nas, ki tako potrebujemo časa. Z vsakim dnem se bo menjal položaj na bojišču nam na dobro.

General grof Keller je bil rojen leta 1850. Njegov prednik, Henrik Keller, je bil Švicar ter je bil polkovnik v avstrijski armadi. General Keller je bil izvrstno vojaški vzgojen in se je odlikoval ravno tako v administrativni službi, kakor v vodstvu čet. Bil je dalje časa načelnik oddelka pafev, nakar je postal generalni guverner v Jekaterinoslavu. To dostojanstvo je odložil, ko je izbruhnila vojska, ter se je podal prostovoljno na bojišče. Grofu Kellerju so poverili najtežja rekonoscije. Po porazu ruske armade ob Jalu mu je bilo izročeno vodstvo te armade. Nastopil je s svojo divizijo pot od Jalu v Mandžurijo ter se je nahajal pri koru, katerega naloga je bila ovirati Kurokijevo prodiranje.

Iz Čifu poročajo: Neki ameriški trgovec iz Harbina je povedal, da pride vsak teden 20.000 ruskih vojakov na bojišče.

"Daily Telegr." poroča iz Tokia, da se je dvema velikima ruskima ladjama posrečilo uiti iz Port Arturja.

Poveljnik ruske armade v Mandžuriji ima še vedno ono plačo, katero je imel kot vojni minister ruski, namreč 36.000 rubljev. Poleg tega pa je car ukazal, da dobi Kurapatkin ves čas, kar bode trajala vojska, na leto 200.000 rubljev. Poročajo tudi, da mu je car podaril, predno je odpotoval na bojišče v Mandžurijo, 500.000 rubljev. Kurapatkin namreč ni bogat in si tudi kot vojni minister ni nabral zakladov, kakor marsikateri njegovih prednikov.

Neki inozemski trgovec, ki je prišel iz Harbina v Čifu, poroča, da je dospelo v zadnjih petih tednih v Harbin 110.000 mož ruske armade. Vsi so izgledali dobro, in dovažanje novih čet se je izvrševalo v popolnem redu. Šest mlinov melje ne prestanto, in žita je obilno v zalogah, ker ga Kitajci radovoljno prodajajo, a Rusi plačujejo dobro. Za ranjence je v Harbinu dovolj prostora in ugodnosti. Japonske vojaške ujetnike so odposlali v Tomsk, kjer se z njimi dostojno postopa. Železnica deluje izvrstno, vendar počasno. Vsakih deset verst so priredili poststranske tire, da se promet olahča.

"Temps" je prejel v ponedeljek ob 10. uri sledečo brzovjavo iz Haičenga: Že tri dni napadajo Japonci ruske čete na jugu in jugovzhodu od Haičenga. Dne 31. julija sta napadli dve diviziji z 80 topovi Simučen, ki so ga Rusi naslednjega

dne zapustili. Med silnim streljanjem topništva so se Rusi počasi umaknili. Zdi se, da imajo Japonci sedem divizij, ki obstoje večinoma iz svežih čet in dobrim topništvom. Vreme je lepo.

General Dragomirov piše v vojaškem listu "Razvječik" sledeče: Kuroki se nahaja na kritni poziciji, Oku na fronti. Njun mir je tako tolmačiti, da hočeta ščititi obleganje Port Artura. Kuroki se giblje skoro neprenehoma na istem mestu, danes korak naprej, jutri dva nazaj, popjutrnjem zopet najprej. Vzrok, da je del armade generala Nodzu proti zapadu, je iskati v tem, da so Japonci zasedli Dačičav, s čemur so si zavarovali preko Inkova ugodno in krajšo dovozno črto. Nameni Japoncev ne morajo sezati dalje nego do Liaojanga in do Port Artura. Za eno vojno je to dovolj, še več nego dovolj. Le konečni uspeh Japoncev na Liaotungu bi zamogel ustvariti bazo za novo vojno, in sicer le ako sklene Japonska zvezo s Kitajsko; le Kitajska zamore Japoncem, ne glede na vojno čete, preskrbovati zadostno število konj in drugih prometnih sredstev.

Iz Odese poročajo: Ladije rusko dobrovoljne eskadre: "Tambov", "Kostroma", "Veronez", "Vladimirov", "Kijev", "Jaroslavov", "Nižji Novgorod" in "Taratov" ter štiri ladije ruskega trgovinskega parobrodnega društva: "Merkur", "Juno", "Jupiter" in "Palas" so oboroženo in pripravljene, da polagoma odplovejo na krajni Vzhod, oziroma v Baltičko morje s tovari premoga in vode. Ladije čakajo le ukaza, da odplovejo.

Vladivostoško brodovje se je povrnilo te dni v Vladivostok popolnoma nepoškodovano. Japoniški listi pa so poročali, da je bila jedna vojna križarka potopljena. Zopet jeden dokaz, koliko se sme verjeti židovskim in drugim japoniškim listom.

Politični pregled.

Deželni zbori. — Z Dunaja se poroča, da bodo deželni zbori sklicani k zborovanju okoli 15. septembra ter da bodo zborovali do polovice oktobra.

Zmage krščanskih socialcev na južnem Češkem. — Krščanski socialci prodirajo zlasti na južnem Češkem. Nedavno so zmagali pri občinskih volitvah v Hohenfurtu. V Unterhaidu je bil mesto prejšnjega nemško-naprednega župana izvoljen krščanski socialci. Tudi v drugih okrajih v Sumavi prodirajo krščanski socialci ter zmagujejo v okrajih, katere so doslej smatrali nemški liberalci za svoje glavne postojanke. Poleg antisemitskega programa agitirajo krščanski socialci z avstrijsko mislijo in pa z zagotovilom, da hočejo varovati nemštvo.

Avstrija in Italija. — Iz Inomosta poročajo, da avst. čete v Ital. avst. pokrajinah letos ne pojdejo na vojaške vaje, temuč ostanejo doma v svojih garnizijah. Kakor vzrok tej odredbi se smatra vedenje avstrijskih Italijanov in vojne odredbe italijanske vlade na avstrijskih mejah. V zadnjem času so se odnošaji med Avstrijo in Italijo očitno poslabšali vzlic sestanku ministrov Goluchowskega in Titonija v Opatiji.

Trgovska pogajanja z Italijo. — Kakor poroča berlinski "Lokal Anzeiger" iz Rima, trgovska pogajanja med Avstro-Ogersko in Italijo nič kaj dobro ne napredujejo. Niti avstro-ogerski, niti italijanski delegatje nočejo odnehati od svojih zahtev radi vinskega vprašanja. Edina rešitev je podaljšanje provizorija na eno leto s posebno vinsklo klavzulo.

Diplomatične zveze med Francijo in sv. stolico. — V soboto je naznanil dip. zastopnik papeževemu tajniku kardinalu Mery Del Valu, da je dobil od svoje vlade nalog, da takoj zapusti Rim ter odpotuje v Pariz. S tem so torej formalno pretrgane diplomatske zveze med francosko republiko in med sv. stolico. Pričakuje se od dne do dne, da bode tudi konkordat odpovedan.

Naš cesar in sv. oče papež. — Italijanski list "Avanti" priobčuje vest, da je odposlal naš cesar te dni sv. očetu brzovjavo, v kateri je izrazil svoje sočustvovanje s sv. očetom v teh dneh hudega boja, katerega biva katoliška cerkev s svojimi sovražniki. Naš cesar je izrazil v omenjeni brzovjavi nado, da boče sv. oče vse ovire premagal ter izšel iz tega boja kot zmagovalec.

Socijal-demokratska gonja na Srbskem. — Minister notranjih zadev je izdal okrožnico na vse mestne po glavarje ter jih poziva, naj se odločno upro najnovejšim napadom soc. demokratov proti častnikom in armadi sploh. In res so že tudi zaprli več delavskih voditeljev. Socijalni demokratje pa prirejajo protestne shode, na katerih se opisujejo izgredi srbskih častnikov.

Atentat na ruskega ministra Pleve. — Minister za notranje reči Pleve se je v četrtek ob 10. uri predpoludne peljal na varšavski kolodvor, da bi se od tam odpeljal v Peterhof in bi tam čestital velikemu knezu Vladimiru za njegov god. Ko je dirjala kočija mimo hotela "Varšava" v bližini varšavskega kolodvora, je nakrat skočila iz restav-ranta neka oseba ter vrgla bombo proti vozu. Minister, kateremu je bila odtrgana glava, leva roka in obe nogi, je bil na mestu mrtev, tako tudi voznik. Kočija in konji so bili raztrgani na drobne kosce. Morilca so koj aretirali, a bil je tudi on baje tako hudo ranjen, da bo težko okroval. Tako se glasi jedno poročilo o tem groznem atentatu. Drugo poročilo pa pravi, da je sedel morilec že delj časa v neki gostilni na desni strani od mosta ter se jako čudno vedel, tako da je že pred atentatom vzbujal pozornost med gostilničkim osebjem. Hkratu pa da je skočil po konci ter zdirjal na ulico, ko se je približala kočija, v kateri se je vozil minister Pleve s svojim pobočnikom. Ob straneh kočije bili so baje redarji, a navzlic vsemu temu zagnal se je morilec med redarje ter vrgel bombo pred kočijo. Sledil je grozen pok. Kočija se je razletela, ministru Pleve bila je odtrgana glava, a pobočnik njegov je le nekoliko ranjen. Istotako je bil kočijaž nevarno ranjen, kakor tudi konja, ki sta se zgrudila koj na tla. Morilec bi bil imel pri sebi še drugo bombo, katero so mu seveda odvzeli, ko se je po dovršenem lejanju zopet hotel vrniti v gostilno, a so ga potem aretirali. Naj si bode pa kakor hoče, resnica je le vendar ta, da je bil minister Pleve umorjen. O tem groznem dejstvu pišejo danes vsi listi, ki sicer to dejanje strogo obsojejo, a ga z druge strani ne obžalujejo. Na mislih nam je tu seveda neslovansko časopisje, kakor n. pr. italijansko, nemško in angleško časopisje, ki no more niti tu zakrivati svojega sovraštva do Rusije ter svojega veselja nad vsem tem, kar bi zamoglo spraviti v sedanjih resnih časih Rusijo v velike zadrege. Za vse to pa niso Rusi gotovo slepi in bodo svoječasno znali po vrednosti ceniti posebno nemško in italijansko hinavstvo, ki pribaja vedno na dan, ko bi radi Nemci in Italijani od Rusije dobili kakih uslug. Pleve je bil sicer mož, ki je pri vsaki priliki in povsod odločno zastopal sedanji ruski absolutistični sistem ter z železno roko krotil vse one, ki so javno kazali svoje sovraštvo do istega. Ali malovreden je bil oni Rus in popolnoma zaničljiv, ki je ravno v sedanjem času s takim nečloveškim činom hotel razburjati ruske duhove, za kar mu bodo hvaležni le največji sovražniki Rusije in slovanstva, a ga bodo prokleli vsi pravi Rusi in pravi Slovani. — O atentatu dohajajo še vedno najrazličnejše vesti. Nekateri listi trde, da je bilo ranjenih vseh skupaj 18 oseb. Deloma so bile ranjene te osebe po koscih kočije, ki se je razletela na svoji strani deloma pa tudi po koscih bombe same. Ine morilca ni še znano. Nekateri trde, da bi bil ta neki Porosnijev v drugi pa, da je bil morilec sin kneza Orhinskega, ki se je že davno sprl z očetom, živel ločen od njega ter bil nihilist. S pa tudi, ki pravijo, da je bil morilec neki Finlandec. Nekteri menijo celo, da pravega morilca niti nimajo v rokah, murveč da je oni človek, katerega so prijeli, te sokrvice.

Pogreb umorjenega ministra Pleve izvršil se je v nedeljo popolnoma mirno. Pogreba se je udeležil car, carinja udova, vsi ministri in vsi veliki knezi, nahajajoči se v Petrogradu.

Turška grozodejstva v Armeniji. — Turki požigajo in more po Armeniji neprestano. Pred kratkim so zažgali šest vasij, pomorili vse moške, ki so jim prišli pod meč, oskrunjevali ženske ter mučili otroke in starče. Civilizirana Evropa pa gleda vsa ta grozodejstva z mirnim očesom, ter se razne države vedno pulijo za naklonjenost turškega sultana, ki je pokrovitelj vsega turškega divjaštva.

Novice.

Sv. oče PIJ X. — Danes praznuje katoliški svet prvo obletnico izvolitve papeža Pija X. Časi, v katerih je nastopil, so zelo težavni in nevarni. Molimo Vsemogočnega, naj bi dolgo vodil krmarja Petrovega čolna po razburkanem morju človeških bojev, strasti in zmot. Goriški Slovenci se klanjamo Kristusovemu namestniku v neomejeni zvestobi in Mu kličemo: Na mnoga leta!

Nove maše. — Novi maše č. gg. novomašnikov, ki so končali bogoslovske študije letos na tuk. centralnem sempo-nišču, vršile se bodo, kakor nam je znano, v tem le redu: Dne 2. avgusta je imel novo mašo v kapucinski cerkvi v Gorici kapucin o. Matevž Rescher. Dne 3. t. m. daroval je prvo sv. mašo č. g. Ciril Zamar na sv. Gori. Dne 6. t. m. imel bo svojo novo sv. mašo č. g. Nikolaj Sedej pri Imakolati v Gorici. Dne 7. t. m. pa bodo sledeči č. gg. novomašniki imeli svoje nove maše, in sicer: Ačim Jos. Pilat v Pazinu, Ivan Štolfa na Volčjemgradu, Anton Sok v Kredu, Švara Frančišek v Gorjanskem pri Komnu in Ivan Tabaj v Št. Andrežu. Dne 21. t. m. pa bode pel novo mašo kapucin o. Janez Kr. Rebec pri sv. Lorencu v Slov. goricah.

Premembe v frančiškanski provinciji. — V Ljubljano: P. Alkantara Črtanec, p. Guido Rant. — V Kamnik: P. Kazimir Zakrjšek, katehet. — V Pazin: P. Odorik Kreiner, gvardjan, p. Teofil Zajc. — V Brežice: P. Simon Čurin. — V Gorico: P. Arhangelj Appaj, p. Vincenc Kunstel. — V Maribor: P. Fulgencij Trfoja. — K Sv. Trojici: P. Pius Zankar. — Na Brezje: P. Ananija Vračko, p. Klemen Grampovčan.

Imenovanje v finančni stroki. — Predsedstvo c. kr. finančnega ravnateljstva v Trstu je imenovalo: komisarja finančne straže Frana Gasperizha višim komisarjem; viša respicenta finančne straže Josipa Mandiča in Josipa Staneka komisarjema finančne straže v X. plačilnem razredu.

Za "Slovensko sirotišče" so darovali: P. n. gg.: Ana Pich 5 K, Anton Jakončič, veleposestnik, 1 K, Frano Blažica 20 v, Neko 16 v, družba "Slovenska Beseda" 1 K 30 v, I. K. 10 K, Ivan Kurinčič, kurat, 3 K, prelat dr. Josip Gabrijevčič 20 K.

Za "Skalnico" in za "Sirotišče": Ivan Zupan, podžupnik, 2 K. Bog plati!

Dar. — Uprava "Prim. Lista" je prejela za "Šolski Dom: Družba "Slovenska Beseda" 1 K 30 v.

Za "Alojzijevišče": Tvrška Antón Koren 10 K, pred. gosp. Skočir Jožef, dekan v Devinu 7 K.

Poskušeni umor in samomor. — V nedeljo po noči se je odigrala v našem mestu na Fran Josipovem tekališču št. 25 ta-le moderna žaloigra: Na stanovanje udove Elvire Brass, rojene Trevisi, soproge pred letom umrlega višjskega trgovca Foruccia Brass, prišel je okolo desete ure po noči konjeniški stotnik Gabriel Casati, potegnil revolver iz žepa, je ustrelil Elviro v prsa, potem pa sebe v glavo. Udova Brass bila je sicer nevarno ranjena, ker ji je kroglja ranila desna pljuča, a vendar se nahaja še pri življenju. Casati pa je živel še par ur in je že ob eni uri in en četrt umrl v bolnišnici usmiljenih bratov, kamor so ga prepeljali.

Casati je bil stotnik prvega polka draguncov. Rodil se je na Ogerskem l. 1867 in sicer v Czegledu. Predno je prišel v Gorico, bival je delj časa v Gradcu, kamor je bil tudi pristojen. Bil je poročen in imel jako bogato, mlado in lepo ženo. Prod časom kupil je v Ločniku Franchettijevo posestvo in se tudi tam nastanil. Od tam pa je prihajal vsaki dan v Gorico. Tu se je seznanil še pred smrtjo vinskega trgovca Brass z njegovo ženo, s katero sta se pogostoma shajala. To nelepo moderno znanje postalo je po Brassovi smrti še tesnejše, tako da je Casati prihajal na udovino stanovanje kedar koli se mu je zljubilo. Imel je lepo kočijo in lepe konje, in s temi vozila se je tudi Brassova žena na sprehede pokolici. Ko je Casatijeva soproga vse to izvedela, preklicala je pooblastilo, s katerim je do tedaj Casati razpolagal čez

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premlčnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbli in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisljnih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

➡ Svoji k svojim! ➡

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20
(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev:

Za luč	kr. 32	Corfu	kr. 56
Jedilno	36	Bari	60
" finejša	40	Lucca	70
" boljše	44	Nizza	80
dalmatinsko	48	Najfinejša	gl. 1
istrijsko	56		

Priporočam č. duhovščini in cerkvenim oskrbnikstvom.

And. Fajt,

pekovski mojster, Gorica,
tekališče Fr. Josipa št. 2 (na stari hiši), in podružnica št. 70.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, kakor so nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po umerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Anton Kuštrin

Gospodski ulic. h. št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zabojih Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljaveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s snamko sv. Antona Padovanskoga.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in biopsna lénost (mrtevost). Te kapljice tudi storé, da človek rajc jé.

Cena steklenici 60 vin.

Naznanilo.

Podpisana naznanjava slavnemu občinstvu, da sva premestila krojaško delavnico in ulice Vetturini št. 3 v ulico

della Cappella št. 10.

Ob tej priliki se priporočava slavnemu občinstvu, č. duhovščini, posebno za izdelovanje talarjev in za vsa v to stroko spadajoča dela.

Vid in Andrej Rojec,
krojaška mojstra.

Saunig & Dekleva

ulica Municipio št. 1,
Gorica.

Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, čevljarje, in tudi za umetno vezanje (reklamiranje). V zalogi se tudi nahajajo angleška dvočlona „Helical Premier“ in slavnostni stroji, samokrest in azije piške. lastna meh. popravilnica. Glavno zastopstvo za Primorsko: Centrifug „Westfalla“.

Odlikovani fotografski atelje

Anton Jerkič

Gorica, Gosposka ulica hiš.
št. 7, II. nadstropje - - -

je največji in najmodernejše urejen atelje na Primorskem. Izvršba vseh vrst fotografij je neprekosljiva. Na razpolago je nešteto pohvalnih pisem. Cene nižje kakor pri konkurentih - - - - -

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, Perkale, Zepkyr in drugo manifakturno blago posebno za spomladni in letni čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurentnih in stalnih cenah.

Vzorci najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Sprejema

hranilne vloge

katero obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obrestipripisuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebni kredit po 6%, in na vkajžno po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

s glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.